Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi 30.8.2021

Lausunnon antaja: Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry (Fifur)

Lausuntopyyntö: Maa- ja metsätalousvaliokunnan 24.8.2021 päiväämä lausuntopyyntö HE 101/2021 vp

Lausunnon aihe: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä sekä siihen liittyviksi laeiksi

STKL kiittää mahdollisuudesta saada tulla kuulluksi eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevien lakien uudistamiseen liittyvässä prosessissa.

Turkiselinkeinolle, huutokauppayhtiöille ja valmiiden pukineiden jälleenmyyjille eläinten sekä nahkojen jäljitettävyys ja alkuperätiedot ovat tärkeitä. Turkiselinkeino onkin tehnyt suuria ponnistuksia kehittääkseen nahkojen muokkausprosessia kestäviä tunnisteita, jotta raaka-aineen alkuperä voidaan aukottomasti jäljittää lähtötilalle saakka.

Pitopaikkojen rekisteröinti on osoittautunut hankalaksi turkiseläintilojen osalta, joten sähköinen rekisteröintitapa on huomattava parannus, jonka toivotaan kehittävän rekistereitä jatkossa.

3 § Maaeläinten tai sukusoluja ja alkioiden pitopaikkojen rekisteröinti

STKL ry pitää hyvänä, että rekisteröintitapoja kehitetään ja että rekisteröinti voidaan jatkossa tehdä pitopaikan vastuuhenkilön toimesta sähköisesti suoraan rekisteriin.

Turkiselinkeinon osalta on paikoitellen ollut ongelmia siinä, että lomakkeella tehdyt rekisteröitymiset ovat jääneet maaseutuasiamiehen pöydälle, eivätkä ole edenneet sieltä.

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto ry
PL 5, VANTAA 01601
puh. 09 849 81
Y-tunnus: 0202314-2
www.fifur.fi stkl.vantaa@fifur.fi

Finlands Pälsdjursuppfödares Förbund rf
PB 5, VANDA 01601
tel. 09 849 8
FO-nummer: 0202314-2
www.fifur.fi stkl.vantaa@fifur.fi

Finnish Fur Breeders' Association
P.O. Box 5, VANTAA 01601, FINLAND
tel. +358 9 849 8
VAT FI02023142
www.fifur.fi stkl.vantaa@fifur.fi

Lisäksi toiminnan muuttuessa edellytetään, että toimija ilmoittaa tästä pitopaikkarekisteriin. Turkiselinkeinossa voidaan, taloudellisen tilanteen mukaan, pitää toiminnassa taukoa tai jättää siitoseläimet parittamatta vuodeksi. Tätä vaihtoehtoa ei nykymääritelmien mukaan pysty ilmoittamaan rekisteriin. Mikäli halutaan ajantasaista tietoa turkiseläinpidosta, myös tämä vaihtoehto tulisi lisätä.

8 § Yleiset vaatimukset eläinten tunnistamisesta

Turkiseläimille ei ole eläinterveyssäännöstön mukaan yksilötunnistamisvelvoitetta. Myöskään nykyisellään eläimistä ei turkistilalla ole yksilötunnistetietoja, poikkeuksena jalostusohjelma WebSampoa käyttävät tilat.

Turkistilalla eläimiä ei koskaan siirretä häkistä toiseen ilman että eläimen tunnistekortti seuraa mukana. Eläimiä ei luonteensa vuoksi voida yhdistää samaan häkkiin, joten vaara siitä, että eläinten yksilötunnistekortit sekaantuisivat ei ole.

Pentujen syntyessä, niille luodaan tunnistekortti, jossa on mm. pentuekohtainen tunnistenumerosarja sekä eläinten sukutiedot. Nämä kortit seuraavat eläimiä niiden koko elinajan.

Eläimistä pidetään myös kirjaa tilan eläinkirjanpidossa.

Eläimiä lopetettaessa, minkin yksilö- tai pentuetunniste häviää lopetustavasta johtuen. Suomensupit ja ketut lopetetaan yksitellen, joten niillä myös yksilötunnus säilyy tuottajan niin halutessa. Kaikkien eläinten osalta säilyy vähintään tilatunnus.

Kun eläin nahkotaan, nahkaan kiinnitetään nahkaetiketti, josta käy ilmi mm. tilatunnus ja mahdollisesti eläimen yksilö- tai pentuetunnus. Tämä tunnistetieto seuraa nahkaa huutokauppayhtiölle, jossa se toimii kirjanpidollisena kuittina tuottajan tilitystä varten. Nahkojen siirtyessä huutokaupasta ostajalle nämä tunnukset myös säilyvät. Toistaiseksi käytössä ei ole muokkauksen kestävää etikettiä, mutta sitä kehitellään paraikaa ja loppuvaiheen prototyyppejä testataan.

Yhdessä pukineessa on raaka-aineena useita, eri tiloilta peräisin olevia nahkoja. Osassa pukineista on jo nyt mahdollista saada tietää, miltä tiloilta juuri siihen pukineeseen käytetyt nahat ovat peräisin. Tulevaisuudessa tämä tulee olemaan mahdollista kaikkien turkispukineiden osalta.

Eläinten merkitseminen fyysisellä tunnisteella (siru/korvamerkki) on tilatasolla epätarkoituksenmukaista. Yksilötunniste ei ole turkisalan arvoketjulle tarpeen, ja tilatasolle se on lähinnä käytössä jalostusvalinnan apuvälineenä (ketut ja

suomensupit joilla yksilötunnus WebSampo-ohjelmassa). Muissakin yhteyksissä turkiseläimiä katsotaan usein tilatason populaationa, jolloin tilatunniste on riittävä. Yksilötunnisteen asettaminen eläimelle heikentää eläimen hyvinvointia käsittelytoimenpiteiden lisääntyessä, aiheuttaa tilalle kustannuksia eikä anna toivottua hyötyä.

Esitämme, että turkiseläimet voidaan jatkossakin tunnistaa eläinkohtaisen tunnistekortin avulla.

Vaasassa 30.8.2021

Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liiton puolesta

Johanna Korpela
asiantuntijaeläinlääkäri
johanna.korpela@fifur.fi
puh. 020-7007 622